0.0007.7.2020

Warszawa, 8 lipca 2020 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-P.4131.10.2020.PC

URZĄD GMINY SOCHOCIN
WPŁYNĘŁO
PUNKT KANCELARYJNY - SEKRETARIAT
14. 07. 2020
nr. 2888 O + Przewodniczący Rady
liczba załączników .....
podpis .....

Rada Gminy Sochocin
Ul. Guzikarzy 9
09-110 Sochocin

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVII/141/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr III/18/2018 z dnia 19 grudnia 2018 w sprawie ustalenia diet dla radnych Rady Gminy Sochocin.

Uzasadnienie

W dniu 22 czerwca 2020 r. Rada Gminy Sochocin podjęła uchwałę Nr XVII/141/2020 w sprawie zmiany uchwały nr III/18/2020 z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia diet dla radnych Rady Gminy Sochocin.

Uchwała powyższa została doręczona Wojewodzie Mazowieckiemu, jako organowi nadzoru, w dniu 26 czerwca 2020 r.

W § 1 uchwały Rada Gminy dokonała zmiany § 3.1 uchwały nr III/18/2018 z dnia 19 grudnia 2018 w sprawie ustalenia diet dla radnych Rady Gminy Sochocin, który otrzymał następujące brzmienie: *„Kwoty diet ulegają zmniejszeniu za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego na sesji Rady Gminy Sochocin lub na posiedzeniu Komisji rady, której Radny jest członkiem o 100 zł. Usprawiedliwienie wnoszone jest do Przewodniczącego Rady Gminy”*. W dotychczasowym brzmieniu przepis ten stanowił, że *„Kwoty diet ulegają zmniejszeniu za każdą nieobecność radnego na sesji Rady Gminy Sochocin lub na posiedzeniu Komisji Rady, której Radny jest członkiem, o 100 zł”*.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713.) – zwanej dalej ustawą *na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych*. Na podstawie powołanego przepisu rada gminy powinna określić zasady, na jakich radnemu przysługują diety i zwrot kosztów podróży służbowej.

Tytułem wstępu należy wskazać, że radny pełni funkcję społecznie. Dieta nie stanowi wynagrodzenia za pracę, tylko ekwiwalent utraconych korzyści głównie z tytułu pomniejszonego wynagrodzenia za pracę, jak i innych zarobków, które radny mógłby uzyskać w czasie, który poświęca na działalność na rzecz samorządu – w związku z obecnością na sesjach rady gminy, posiedzeniach komisji bądź wykonywania innych obowiązków związanych z wykonywaniem mandatu.

W orzecznictwie i doktrynie akceptuje się wypłacanie diety w formie zryczałtowanej, z tym zastrzeżeniem, że rada gminy określi w sposób niebudzący wątpliwości zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego na sesjach, posiedzeniach komisji i innych pracach.

Dieta może zostać ustalona w formie kwotowej, za udział w każdym posiedzeniu rady lub komisji albo w formie zryczałtowanej, płatnej w ustalonych okresach, najczęściej miesięcznie. Ryczałtowe rozliczenie diet i kosztów podróży mieści się niewątpliwie w pojęciu zasady jego ustalania. Rada gminy, ustalając diety w formie ryczałtu, musi jednak ustalić także zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego na sesjach i podczas prac komisji. W orzecznictwie podnosi się, że w przeciwnym razie tak ustalona dieta traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu (wyrok z dnia 21 lipca 2015 roku, sygn. akt: II SA/Op 177/15)

Przechodząc do dalszej oceny zgodności z prawem omawianej uchwały dostrzec należy, że Rada określiła warunki, kiedy dieta ulega pomniejszeniu, wskazując wyłącznie przypadki nieusprawiedliwionej nieobecności. Ponadto przyznała Przewodniczącemu Rady uprawnienie do usprawiedliwiania nieobecności.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie możliwości usprawiedliwienia nieobecności radnego powoduje, że dieta traci swój kompensacyjny charakter. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny – dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki i nie może być świadczeniem pracowniczym (wyrok NSA z 26 czerwca 2014 r. sygn.. akt II OSK 406/14). Wobec tego, jeżeli radny nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnienia mandatu, to nie powinien otrzymać z tego tytułu diety, chociażby ta nieobecność była usprawiedliwiona.

Ponadto przyznanie przewodniczącemu organu stanowiącego kompetencji do zlecania radnemu określonych zadań jest sprzeczne z art. 19 ust. 2 zd. 1 ustawy, w którym to przepisie zostały wskazane obowiązki przewodniczącego rady. Z art. 19 ust. 2 zd. 1 ustawy wynika, iż zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Organ stanowiący gminy nie posiada upoważnienia do nakładania na przewodniczącego rady dodatkowych obowiązków innych niż określone w ustawie. Zadaniem przewodniczącego rady gminy jest wyłącznie organizowanie pracy rady gminy oraz prowadzenie obrad rady. Poprzez organizowanie prac rady należy rozumieć wiele czynności, głównie o charakterze materialno-technicznym, takich jak przygotowywanie projektu sesji, zawiadomienie radnych o miejscu, terminie sesji oraz porządku obrad, przygotowanie dla radnych stosownych dokumentów i innych materiałów, odbieranie skarg lub wniosków kierowanych do rady itp. – więc przewodniczący rady może wykonywać wyłącznie te obowiązki, które zostały mu nadane ustawą.

Reasumując, Rada Gminy Sochocin ustaliła zasady wypłacania diet radnym w sposób sprzeczny z prawem, tym samym, nie wypełniła delegacji z art. 25 ust. 4 ustawy w zakresie ustalenia zasad, na jakich radnemu gminy przysługiwać będą diety. Ponadto przyznała Przewodniczącemu nowe kompetencje (usprawiedliwiania nieobecności radnym) sprzeczne z art. 19 ust. 2 ustawy.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa, w części objętej rozstrzygnięciem, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Konstanty Radziwiłł